

Ameriška nota Avstriji.

Ameriška vlada je izročila po svojem dunajskem poslaniku Pentfieldu naši vladi noto radi potopitve „Ancone“.

Zedinjene države zahtevajo da Avstrija potopitev kot krivično popolno obsodi, poveljnika podmorskega čolna in druge odgovorne osebe kaznuje, oškodovane odškoduje ter obljubi, da se podobni slučajji ne bodo več pripetili.

Nota je zelo arogantna in dokazuje prikrito sovražstvo Amerike proti državi, ki ji daje na tisoče in tisoče delavcev na leto, katere potem ameriški kapitalisti do zadnje kaplje krvi izrabljajo.

Avstrijski odgovor Ameriki.

Avstrijska vlada je na noto severnoameriške vlade pošteno odgovorila. Čudi se, da ameriška vlada nastopa s tako ostro noto, ne da bi prej slučaj „Ancone“ preiskala. Avstrijska vlada ne najde nobenega povoda, da bi poveljnika onega podmorskega čolna, ki je potopil „Ancono“, kaznovala. Ameriška vlada ni imenovala oseb, katerim očitno več verjame, kakor poveljstvu c. in kr. mornarice. Migljajev glede postopanja z Nemčijo v slučaju „Lusitanie“ naša vlada ne sprejme, ker tega postopanja ne pozna, in ker je jako čudno, da se ameriška vlada sklicuje na postopanje z drugimi državami v čisto drugačnih slučajih. Naša vlada vabi ameriško, naj ji vendar naznači pravna načela, proti katerim bi se naj poveljnik našega podmorskega čolna bil prenegljal.

Iz vsega se vidi, da je pri ameriški vladi govorila bolj strast, nego skrb za svoje državljane. Ameriška nota je prenegljena, plitva, brez zadostne predpreiskave. Avstrija ni voljna, da bi se dala od Amerike dopasti kakšnobdi triskiranje.

H. Sienkiewicz o sedanjem papežu.

Proslavljeni poljski pisatelj H. Sienkiewicz se muči sedaj v Vevey v Švici. Minolega meseca je naslovil na kardinala - državnega tajnika to-le pismo:

Eminenca! Dovoljujem si ponovno obrniti se do Vaše eminence, ne radi tega, da bi si pridobil kako novo milost, marveč da se Vam iz globlje srca zahvalim za tisto milost, ki jo izkazujete moji domovini, in za Vaše marljivo prizadevanje za nesrečne vojne žrtve v Poljski. Vaša skrb reši tisoče poljske dece gotove smrti in tisoči se bodo imeli zahvaliti Vam za svojo eksistenco in svoje življenje. Naj bo rezultat nabiranja za Poljake, ki ga je priporočil sv. Oče, kakršenkoli, hvaležnost naša ne mine nikdar in uverjeni bomo, da se je treba vedno obračati do sv. Stolca, v prvi vrsti v času nesreče in nevolje. Poljski narod je bil vedno globoko katoliški, njegova vera je vzdržala v najhujši izkušnji, a radi očetovske dobrote in ljubezni, ki jo je sv. Oče izkazal naši dragi domovini, nam je njegova oseba posebno mila in vredna spoštovanja. Ime Benedikta XV. se bo povsod v naši prostrani deželi, ki je sedaj napojena s krvjo, omenjalo z otroško ljubeznijo. Oči vseh se obračajo do njega s polno nado in stalno vero, da bi, ako bi tudi ves svet prepustil Poljsko svoji usodi, še vedno imela najboljšega in najplemenitejšega očeta za brajnitelja. Naj božja previdnost da, da bo mogla Poljska kdaj svojo udanost in hvaležnost izkazati ne samo z besedami, ampak tudi z dejanjem. Naj izvoli Vaša eminenca sprejeti moje globoko priporočilo in mojo najglobljo hvaležnost.

nemški učitelji v domovino oditi pod orožje, deloma, ker je vojaška oblast odstranila učitelje sovražnih narodnosti, domačih učiteljev pa nima preveč.

Kakor pri nas, tako je tudi v Sv. Deželi vojska pospešila napravo mnogih, že davno potrebnih železnic in navadnih cest. Kmalu bo mogoče po suhem z železnico priti v Jeruzalem; treba je le, da se dodela kraljka proga v Mali Aziji pod Tavrškim gorovjem (Taurus); čuje se, da bo v nekaj mesecih gotova. Potem bo mogoče, peljati se preko Dunaja, Budimpešte, Belgrada in Zofije v Carigrad, odtod pa skozi Malo Azijo na Bajrut, kjer se začneja železnica v Nazaret. Od tu pa vozi po novi vojni progi vlak v Lido blizu Jafe, ki je že več let z Jeruzalemom zvezana po železni cesti. (Glej podlistek v „Straži“ št. 99, z dne 13. dec. 1915.)

Tudi zveza proti Egiptu bo kmalu gotova. Potem se bomo lahko v železniškem vozu peljali iz Ljubljane preko Carigrada, Damaska, mimo Genezareškega jezera, Sihema, Samarije, skozi celo Palestino v deželo Faraonov; Egipt, odtod pa z ladjo v Trst, v svojo domovino.

Za časa slovenskega romanja v Sv. Deželo, l. 1910., tamošnji prebivalci še niso poznali kolesa, bicikla, avtomobila, aeroplana itd., danes je vsega tega zadosti v tamošnjih krajih. Torej tudi vojska ima svojo dobro stran!

P. J. K.

Nemška krščansko-socijalna stranka.

Nemška krščansko-socijalna stranka je imela na Dunaju dne 15. t. m. strankin shod, na katerem se je govorilo o zunanjem položaju naše države, o notranjem položaju ter o premoženjskih spremembah med prebivalstvom. Predlagalo se je, naj se napravi premoženjska statistika in sicer glede kapitala, zemlje in hiš; nadalje naj se upelje davek na vojne dobitke, h kateremu se posebno naj pritegnejo trgovci, prekupei in agenti; v Avstriji je v vojskinem času nastalo okoli 600 novih milijonarjev; zopet se je naglašala potreba, da se postavno uredi preskrba invalidov.

Glede notranjega položaja se je stranka izrekla z ozirom na naše razmerje do Ogrske za sklicanje parlamenta, toda samo za slučaj, da se prej spremeni državnozborni opravljalni red in s tem onemogoči vsako motenje razprav.

Avstrija in Nemčija nadkriljujeta četverosporazum.

Bivši japonski zunanji minister baron Kato, katerega se je vedno smatralo kot velikega prijatelja Anglije, je imel na nekem zborovanju govor, v katerem je na neprikrit način primerjal vojne uspehe in dejanja Avstrije in Nemčije z vojnimi uspehi in dejanji četverosporazumovih držav. Rekel je, da podpira Anglija v nezadostni meri svoje zaveznice ter da manjka angleški armadi dobre organizacije. Splošna vojaška dolžnost v Angliji, čeprav utegne biti postavno določena, ne bo veliko spremenila v tej vojski. Spraviti skupaj orožja, municije in tudi vojaštva, ni sicer nič nemogočega, ni pa Anglija v stanu spraviti skupaj armade, ki bi se mogla glede organizacije in kakovosti primerjati z avstrijsko in nemško armado.

Tudi Rusija ne bo več v stanu popraviti porazov na bojišču. Trditev petrograjskih listov, da bode Rusija poklicala še 10.000.000 mož pod orožje, se utegne sicer obistiniti, toda kako se naj napravi iz te množine armado, ki bi bila popolnoma pripravna za boj, če primanjkuje obleke, orožja in municije? Nasprotno sta pa Avstrija in Nemčija svetu dokazali, da nadkriljujejo njene armade v visoki meri četverosporazumove armade.

Avstrijsko-ogrška armada kaznilnica za Čeha.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Francoski list „La Nation Tschèque“ je do sita znana kovačnica, v kateri se kujejo razne četverosporazumove laži. Ta list ima to posebnost, da ima za sotrudnike osebe, ki kot vojaški begunci zlorablajo gostoljubnost Švice in ki skušajo opravičevati pred švicarskim javnim mnenjem svojo strahopetnost na ta način, da obrekujejo našo armado.

Zadnjič je priobčil ta list sledeče poročilo, katero je ponatisnil tudi petrograjski list „Novoje Vremja“: „Avstro-ogrška armada je za Čeha pravcata kaznilnica. Da se razločuje vojake češke narodnosti od drugih vojakov, jih je opremila vojaška uprava z uniformami bolj temne barve, z namenom, da se jih med bitko mnogo lažje nadzoruje.“

Budalost je trditve je jasna, kot beli dan. Naši armadni upravi pač ne pride na misel, da bi postopala proti Čehom, ali pa sploh proti kakim posebnim delom armade s posebnimi odredbami, ker ni za take posebne odredbe prav nobenega vzroka. Kaka tozadevna odredba bi bila tudi skrajno nesmiselna in bi popolnoma nasprotovala najenostavnejšim temeljnim načelom novodobne opreme vojaštva, kajti znano je, da se je treba četam prilagoditi okolici ter odstraniti vse bleščeče predmete pri vojaštvu, kot čelade, sablje, še celo gumbe na plašjih itd. Jasno je torej, da je omenjena trditev tega lista navadno podlo obreko vanje brez vsake najmanjše stvarne podlage.

O nadaljnem razvoju vojske.

Bernski „Bund“ piše, govoreč o vojaškem položaju: Danes stoje stvari tako, da moramo pričakovati, da se bliža vojna na podlagi sedanjega vojnega položaja svojemu koncu, ali pa da vidimo vstajati novo vojno perijodo.

Če nameravajo države entente izenačiti svojo strateško manjvrednost, hočejo storiti nekaj nemogočega, če jim ne pride na pomoč izčrpanje Nemčije na ljudeh in na materialu. Gotovo je veliko upanje entente, da bo Nemčija izkervavela, prezro pa pri tem, da so se rezerve nemške moči na Balkanu in v orientu nanovo pomnožile in da so sedaj centralne države na vrsti, da diktirajo strateški zakon.

Nikakor ne odrekamo ententnemu koncertu

zmožnosti, nadaljevati vojno, jo zavleči in morda, če ostane še kaj časa, z eno ino ofenzivo na izhodu in zapadu storiti izid celo na Balkanu dvomljivo ter na ta način storiti vsako končno prognozo dyumljivo.

Vprašamo pa se s stališča stvarno presojačega opazovalca in s stališča interesov nevtralnih držav, da, s splošno človeškega stališča, ali je vredno pod tako perspektivo še nadaljevati vojno in uničiti blagostanje Evrope.

Rumunski izvoz.

Iz Bukarešta se poroča: Shod Kmetijske družbe, ki naj bi protestiral proti zaprtju izvoza, je pretekli dni potekel zelo burno. Nek udeleženec je opozarjal, da bogate med vojno vse druge nevtralne države, le Rumunija ne vsled vladinih odredb in kmetijstvu škodljive politike. Nekdo drugi je pa očital vladi, da uganja z vagoni sramotno špekulacijo. Rumunija je imela krasno letino, pa je ni mogla doslej spraviti v denar, ker je vlada s svojimi ukrepi odganjala kupce iz osrednjih držav, ki niso hoteli verjeti, da bodo kupljene množine v resnici šle iz dežele. Sprejet je bil sklep, da se morajo znižati izvozne tarife in odstraniti neenako ravnanje pri izvozu.

Rumunija ne dovoli prehoda.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz Bukarešta: Od dne 12. decembra je ukinjena redna brzoyavna zveza med Rumunijo in Rusijo. V Rumuniji je napravilo ugoden utis, da je Rusija odtegnila svoje čete od rumunske meje. To je seveda največ pripisati vladi, ki je odločno izjavila, da ne bo pod nobenimi pogoji pripustila prehoda ruskim četam.

Juanšikkaj kitajski cesar.

Iz kitajskega glavnega mesta Pekinga se poroča, da je zaprosil kitajski državni svet po izvršenem glasovanju glede vprašanja vladine spremembe predsednika ljudovlade, Juanšikkaja, da naj zasede prestol kitajske države. Juanšikkaj se je za prvi hip obotavljal, toda ko so ga zaprosili vnovič, je ugodil prošnji s pridržkom, da ostane tako dolgo predsednik, dokler ne bo dane za kronanje ugodnejše prilike.

Angleži hité utrjevati Sueški prekop.

List „Kölnische Volkszeitung“ je dobil iz Kaire od svojega tamošnjega zaupnika poročilo, da je na obbeh bregovih Sueškega prekopa več stitsoč domačinov in indijskih vojakov zaposlenih. Vsi ti kopljejo strelske jarke v šestero- do sedmero vrstah. Posebno pozornost obračajo zahodni strani prekopa, katera se tudi najhuje utrjuje. Večje število mest je izpremenjenih v najmočnejše trdnjave. Na izhodni strani prekopa so ustvarili naprave, da lahko poljubno napeljejo vodo in tako preplavijo velik del ozemlja ob prekopu. Ob prekopu leži po več krajih zasidranih večje število topničark. Angleški častniki so izračunali, da znaša število čet, ki so zbrane v Egiptu 240.000 mož. V Aleksandriji se skoro vsak dan izkavajo nove angleške čete.

Egipt ogrožen.

Pariški list „Temps“ piše, da se sme smatrati za ugotovljeno, da bodo napadle močne nemške in turške čete Egipt. Anglija mora pripisati to veliko nevarnost lastni krivdi, ker ni hotela vedeti resnice, da bi bilo lažje ustaviti prodiranje v Srbiji, namesto sedaj pričakovati napada nemško-turških čet v neposredni bližini Egipta. Na Balkanu bi bila imela Anglija na razpolago pomoč zaveznic, ob Sueškem prekopu pa naj takoj opusti upanje na sleherni pomoč zaveznic.

Amerika pomnoži svojo armada do za 400 000 mož.

Tajnik severoameriškega vojnega urada poroča v svojem letnem poročilu ustanovitve 10 novih pehotnih polkov, 4 polkov poljske artilerije, 52 stotaj

obrezne artilerije, 15 stotnih pionirjev in 4 zračnih flotil. Stalna armada naj se pomož za 400.000 mož na ta način, da se nabere 13.000 mož vsako leto več za triletno službovanje.

Prodiranje proti Bagdadu opuščeno.

Ruske čete, ki so jih zbrali pri Kazvinu in pri Kermanžavu, da sodelujejo ob nameravanem angleškem napadu na Bagdad, so Turki presenetljivo napadli, jih porazili in razkropili. Načrt prodiranja v smeri proti Bagdadu je s tem končno rešen.

Esad-paša zapuščajo.

Albanski glavarji okrajev Elbassan, Tirana, Kroja in Kavala so se proglasili v mestu Tirani kot neodvisno ljudsko zastopstvo in tako odpadli od Esad-paše.

Novi predsednik v Švici.

Združeni zbor švicarskih zveznih kantonov je za leto 1916 izvolil dosedanega podpredsednika Kamila Decappe za predsednika švicarske ljudovlade. Decappe je dobil od 188 veljavnih glasov 185. Za podpredsednika je bil za leto 1916 izvoljen z 180 glasovi Edmund Schulthess iz kraja Billnachern v kantonu Aargau.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Italijani so izgubili sapo. Njihova neopadlna srditost je popustila. Nevtralni listi poročajo, da se za fronto vršijo obširna premikanja čet. Ali se naneso razvrščajo za naše bojišče, ali se zbirajo za Albanijo ali za Tripolitanijo, tega ne vemo.

Pri Bovcu so naše čete brez vsake lastne izgube vzele Lahom važno predpostojanko.

Rusi o prenehanju bojev ob Soči.

Z ruske meje poročajo listu „Nationalzeitung“: Kakor je razvidno iz pogovorov ruskih vojaških kritikov, se vrše sedaj v Italiji veliki transporti čet. Značne, v Bolonji zbrane rezervne čete pošiljajo vse na jug. Tudi iz drugih mest pošiljajo proč številne čete. Obenem vozijo vsak dan dolgi vlaki municije in provijant v Brindisi in Bari. Ni več dvomiti, da Italija poseže aktivno v vojno na Balkanu. Proti nevarnosti avstro-ogrskih podmorskih čolnov se uvedejo posebne odredbe. Nasproti temu je pričakovati, da boji ob Soči znatno ponehajo. Ob Taljamentu dela na tisoče delavcev velike obrambe in utrdbe. Te nove utrdbe se nahajajo 45 kilometrov za fronto.

Pot v Trst je še dolga.

Barzilaj je v nekem govaru glede na Trst izjavil, da je do tja še dolga pot in da je potrebno za to še veliko naporov in žrtev.

S soške fronte v Tripolitanijo.

Iz Milana poročajo: Ker so se izjalovili vsi dosedanji juriši na severni fronti, ki so imeli namen, zavojevati avstrijske črte, sili italijansko časopisje vlado, naj pripravi velike bojne sile in jih odpošlje v Tripolis. Tripolitanija se smatra zdaj za izgubljeno. Poštni in trgovski promet je popolnoma ustavljen. Bajje bo imenovan Cadorna za vrhovnega poveljnika vseh italijanskih bojnih sil, kar naj pomeni protitežo proti prevladajoči poziciji Joffreja.

Torej Tripolitanijo imajo sedaj pred očmi! S severno fronto ni nič, uspehov ni in ni in vedno bolj so prepričani, da jih nikoli ne bo, torej kaj storiti, ko jih vedno bolj bode bridka resnica, da je Tripolitanija izgubljena. Skrbi Italije so torej velike in veliki njeni državniki sami ne vedo, kaj naj bi počeli. Tripolitanijo, ki jih je stala toliko žrtev in ki tako obtežuje italijanske finance, so takorekno za vselej izgubili. Radi bi jo še rešili, ali ko kriče, da treba rešiti Tripolitanijo, se zopet spominjajo severne fronte in tako ne vedo, kaj bi storili: radi bi seveda imeli Tripolitanijo celo in avstrijsko fronto predrto, ali tu in tam gre najslabše, zato letajo te dni skrbi Italije s soške fronte v Tripolitanijo in iz Tripolitanije na soško fronto.

Italijanski državni zbor odgojen

Socijalisti so vendar le dosegli uspeh, sicer ne popolnega, ampak delnega. Socijalisti so želeli, a ne

predlagali, da se sprejme budget samo za četrt in ne za pol leta. Bali so se, da bi bil sicer parlament popolnoma izključen od vsake kontrole za dobo pol leta. Očividno se je ista bojazen izražala tudi v krogih vladnih strank, kajti vlada si je dala dovoliti budget sicer za pol leta, vendar pa pristala, da se je parlament odgodil samo do 1. marca. Zadnja seja je bila dne 13. decembra.

Salandra je v svojem sklepnem govoru povdarjal, da bo vojevanje Italijanov, čeprav dolgo in polno težav, končno kronano z zmago. Ali pač Salandra sam upa na tako „kronanje“?

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Zasledovanje črnogorske in srbske armade napreduje. Hujši kakor boji z izstradanimi in demoraliziranimi četami je pot, katero morajo premagovati naši vojaki z vsem vojnim materijalom. Naše čete so dosegle na severu reko Taro pri Negertari in hribe severno od Bjelega polja, izhodno se bližajo Berani in Plavi. Kmalu bodo postala pota boljša in potem bo tudi zasledovanje hitreje napredovalo.

Obkolitev Črnogore.

„Ruskoje Slovo“ piše: Obkolitev Črne gore vedno bolj napreduje. Cetinje je že resno ogroženo. Črnogorski glavni stan so premestili v Podgorico in Skader. Avstro-ogrski podmorski čolni blokirajo črnogorsko obrežje.

V Črnigori se opaža grozno pomanjkanje živl. Sunek avstro-ogrskega brodovja proti Valoni skoraj popolnoma preprečuje uvoz v Črnogoro. V Baru in v Skadru se pripravljajo na vikorakanje Avstrijcev in Albancev.

Gorski boji v Črnigori.

Iz vojnega stana se dne 15. decembra poroča: Ko smo očistili Macedonijo od Srbov, se je pričelo uspešno prodiranje v Črnogoro, kljub temu, da so Črnogorci na ozemlju, ki je ugodno za obrambne boje, podvojili svojo odporno silo. Od severa in izhoda že prodirajo avstrijske čete proti črti Tara-Bjelopolje, tudi od zahoda sem in sicer iz smeri od mest Plevlje in Prijepolje stoje naše čete tik pred črto Tara-Bjelopolje. Silni sneženi zameti ovirajo, deloma celo onemogočujejo premikanje čet, zlasti artilerije, po ozkih črnogorskih cestah in potih. Kljub temu se je posrežilo našemu desnemu krilu zavzeti z naskokom južno od Vranogore na gorskem grebenu Glibaci se nahajajočo utrjeno sovražno glavno postojanko, ki je zapirala uhod do gorske globeli (Tara, in se utrditi na višinah severno od Negertare, kjer je bil razpršen eden sovražni bataljon. Levo krilo tega našega oddelka, ki je korakalo v smeri iz Jakube, je med tem časom prodiralo čez Kameno goro in Dugopolje, in se nahaja sedaj pri Grabah, komaj 20 km severno od Bjelopolja. Tudi na ozemlju pri Beranah, kjer se pridružujejo našim četam Moslimi in Skipetari, pridobivajo naše čete ozemlja. Višine izhodno in severno-izhodno od tega kraja so očiščene od sovražnikov, istotako višine zahodno od Peča (Ipek).

Nova razvrstitev poražene srbske armade.

Iz Aten se dne 15. decembra t. l. poroča: Srbski generalni štab je začel nanovo razvrščati in organizirati ostanke srbske armade. Iz vsakega bataljona bodo izbrali najboljše čete, ki bodo tvorile jedro novih, svežih armadnih zborov in tem bodo poveljevali novi častniki. Ti armadni zbori se nameravajo boriti do zadnjega moža.

Srbski vojni minister o srbski armadi.

Srbski vojni minister Bojović se je izrazil napram dopisniku lista „Secolo“ o srbski armadi sledeče: Srbska armada še obstoja in njena naloga še ni dovršena. Imamo trdno zaupanje v končno zmago četverosporzuma. Srbska armada se je umikala v dobrem redu. Žrtvovati je sicer morala poljske topove in vozove, toda rešila je gorske topove in strojne puške. Armadna zborna Gojkoviča in Bojoviča se nahajata med Elbasanom in Dračem, armadna zborna Stepanoviča in Stura pa na maršu skozi Črnogoro med Skadrom in Lešom. Trdno upamo, da nas bode zalagala Italija z živili in z municijo, da bomo mogli pričeti v dveh mesecih s 100.000 možmi — novo ofenzivo.

Kralj Peter se preseli v Italijo.

Iz Soluna se dne 15. decembra poroča, da se pripravljajo srbski kralj Peter, ki se nahaja tačas s svojimi dvorniki v Skadru, na odhod iz mesta. Istočasno zapustita srbski dvor in srbska vlada mesto Skader ter se prepeljeta v Italijo.

Alexander in Jurij se prepirata

List „A Vilag“ poroča iz Bukaresta: Poroča se o sporu med kraljevičem Aleksandrom in princem Ju-

rijem. Kraljevič Aleksander dolži javno svojega brata, da je povzročil svetovno vojsko in se ni oziral na to, da lahko zadene srbski narod katastrofa. Princ Jurij je odgovoril, da je kraljevič Aleksander s svojo nerodnostjo popolnoma izpodkopal ugled Karagjorgjevičev tudi nasproti sporazumu. Sprla sta se tako, da brata več ne občujeta.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Po uradnih poročilih so se Bolgari ustavili ob grški meji. Kaj bo sedaj, nihče ne ve. Najjednostavnejše bi bilo, da se Francozi in Angleži umaknejo, kajti njihova naloga, Srbom pomagati, je izvršena, četudi za nje jako žalostno. Vse je sedaj seveda od tega odvisno, kaj bo storila Grčija. Da so se Bolgari ob meji ustavili, s tem so dali najboljši dokaz, da nočejo vojske z Grčijo. Toda tega ne bodo mogli trpeti, da bi se Francozi in Angleži zbirali in pripravljali na grških tleh za nove izpade. Nekatera poročila pravijo, da bodo avstrijske in nemške čete prestopile grško mejo in se spoprijele s sovražnikom, bolgarske pa samo tedaj, ako bi jih avstrijske in nemške povabile na sodelovanje. V par dneh bo morala pasti odločitev.

Bolgari zasedli Gevgjeli in Dojran.

Bolgari so pod poveljstvom generala Todorova dne 12. decembra zasedli mesti Gevgjeli in Dojran, zadnji postojanki francosko-angleških čet v južni macedoniji. Pri Gevgjeliju so stali Francozi, v prostoru pri Dojranu pa dve angleški diviziji. Ko so Bolgari kljub silnemu sovražnemu ognju predrli sovražno črto v središču ob Vardarju, je pretila Angležem ob Dojranu obkolitev in nevarnost, da jih Bolgari vržejo v jezero. Iz tega mučnega položaja so se Angleži rešili z naglim begom. Kmalu nato so se morali tudi Francozi na levem krilu umakniti in velika bitka je bila za Bolgare dobljena. Angleži in Francozi so bili vrženi čez grško mejo.

Bolgari so Angleže osemkrat napadli.

V prostoru pri Dojranu so Bolgari napadli Angleže v času od dne 2. do dne 12. decembra osemkrat. Vsak napad je imel uspeh.

Angleži in Francozi spustili 20 mostov v zrak.

Pri svojem umikanju iz Macedonije na grško ozemlje so Angleži in Francozi spustili v zrak 20 mostov in 2 železniški predora.

Bolgarski plen.

Iz Sofije se dne 15. dec. uradno poroča:

Francoske in angleške čete so vržene na grško ozemlje. Bolgarske čete stoje ob grški meji, ker so začasno ustavile zasledovanje poraženih čet. Na celi bojni črti vlada mir.

Bolgarske čete so ujele 1234 angleško-francoskih vojakov in 18 častnikov, uplenile 14 topov, 62 municijskih vozov, 10 dvovprežnih sanitetnih vozov in mnogo drugega vojnega gradiva.

Srbski ujeti častniki v bolgarski armadi.

V Džustendil v Bolgarijo so spravili 230 ujetih Angležev in Francozov ter 50 ujetih srbskih častnikov; med njimi se nahaja tudi srbski polkovnik Jan-kovič. Srbski častniki so duševno pobiti in nočejo nič govoriti. Veliko srbskih častnikov, ki so doma iz okrajev Benkovac in Pirot, je izrazilo željo, da se jih uvrsti v bolgarsko armado. Preslilo so za dovoljenje, da smejo priti za njimi njihove družine.

Francoska opustošenja v Macedoniji.

Bolgarski armadni list priobčuje opis in sliko opustošenj francoskih čet v Macedoniji. Macedonsko prebivalstvo je sedaj izpostavljeno silni bedi in pomanjkanju, ker so jim Francozi pobrali vso živino in kuretino ter vse zaloge živil. Kar pa niso mogli spraviti seboj, so uničili. Kljub milim prošnjam prebivalstva so francoske čete oplenile vse vasi ter niso niti prizanašale časti žen in deklet. Stevilo slučajev francoskih nasilnosti ter oskrnjevanj je v krajih, kjer so se nahajale francoske čete, dokaj veliko.

Solun v strahih.

V Solunu je nastala zmeda in strah. Za slučaj, če bi bilo mesto oblegovano in če bi zapustile grške čete Solun, se boji prebivalstvo nasilnosti četverosporzumovih čet. Istotako ima solunsko prebivalstvo

strah pred številnimi srbskimi begunci. Značilno za razpoloženje francoskih čet je dejstvo, ker se je vojaštvo branilo, opravljati dela za kopanje jarkov in okopov. Z ozirom na pretečo nevarnost položaja sta avstrijsko-ogrška ter nemška naselbina odredile vse potrebno, da se spravijo v potrebnem slučaju avstrijski in nemški podaniki na varno.

V Atenah se posvetujejo.

Iz Aten se uradno poroča, da je vest, češ, da so Bolgari pri zasledovanju angleško-francoskih čet udri na grško ozemlje, neresnična. V Atenah se vrše sedaj živahna posvetovanja glede položaja, ki je nastal, ker so bile vržene četverosporazumove čete na grško ozemlje in ker stoje zavezniške ter bolgarske čete tik ob grški meji. Grška vlada zasleduje zelo skrbno potek dogodkov ter je vedno pripravljena, za vsako odločitev, ki bi zahtevala varovanje višjih interesov Grčije.

Določitev nepristranskega ozemlja.

Sofija, 15. dec.

Bolgarski brzojavni urad poroča: Ko so bolgarske armade po zavzetju Bitolja in Resae došle v bližino grške meje, je bolgarska vlada zato, da se prepreči možnost spopadov med srednjimi bolgarskimi in grškimi stražami, predlagala grški vladi, naj se določi nepristransko obmejno ozemlje in sicer tako, da se čete za dva kilometra odtegnejo mejni črti. Od grške vlade je ravnokar došel odgovor, da sprejme bolgarski predlog in da je grški vojni minister naročil grškim oblastim, naj stopijo v stik z bolgarskimi, glede ustanovitve nepristranskega ozemlja.

Ozemlje med Solunom in Dojranom.

Iz Soluna poročajo: Grški in četverozvezni generalni štab sta se dogovorila, da se umakne grška divizija, ki se je nahajala dosedaj ob meji, v Seres. Grška četverozvezna ozemlje med Solunom in Dojranom na razpolago. Vojaške oblasti četverozveze so že prevzele del carinske službe v Solunu.

Reuter javlja: Grški kralj Konstantin je podal pri sprejemu ententnih diplomatov osebne izjave, ki jih smatra četverozveza za popolnoma zadovoljive.

Angleži in Francozi morajo iz Grčije.

Bolgarski minister za javne stavbe, Petkov, je na vprašanje, ali bodo bolgarske čete zasledovale Angleže in Francoze na grško ozemlje, sledeče odgovoril: Mi smo prepričani, da na grškem ozemlju nimamo ničesar iskati. Seveda pa ne moremo Bolgari mirno gledati, da v bližini naše meje stojijo sovražne čete, ki so nam lahko vsak trenotek neprijetne. Radi tega morajo Angleži in Francozi Grčijo zapustiti. Kako se bo to doseglo, je vprašanje, čegar rešitev se mora prepustiti Avstriji in Nemčiji. Mogoče je, da bodo čete omenjenih držav dobile nalog, s sporazumljenjem ali brez sporazumljenja Grčije Angleže in Francoze izgnati z grškega ozemlja. Mogoče tudi je, da bodo Bolgari na podlagi naših pogodb z osrednjima državama povabljeni, se udeležiti tega podjetja.

400.000 mož za Solun.

Iz Pariza se poroča, da je četverosporazumov vojni svet pretečeni torek, dne 14. decembra, sklenil zvišati armado pri Solunu od 170.000 mož na 400.000 mož.

Nov ententni vojni načrt.

„Vossische Zeitung“ javlja iz Kaire: List „Kairi“ piše, da bo balkanska vojska v teku enega meseca končana, in da bodo četverosporazumove čete odšle iz Soluna. Angleški in francoski častniki da so že dobili povelje, naj se pripravijo na odhod. Bojišče se bo preneslo v Aleksandretu v Siriji, odkoder se prodiranje nemških in turških čet lažje zabrani, ker so dalje od svojih središč oddaljene, kakor na Balkanu in ker jih tamkaj tudi Bolgari ne morejo podpirati. Za bojišče pri Aleksandreti sme tudi Anglija prej računati na francosko in italijansko pomoč, kakor za bojišče v Egiptu. Angležem bi pri Aleksandreti služil Ciper kot opirališče.

Nemško-francosko bojišče.

Na francoskem so zaradi poraza v Macedoniji zelo nezadovoljni. Ves srd se obrača proti Italiji

in Rusiji, ki na Balkanu nista hoteli poseči vmes.

Radikalni republikanci pa imajo drugo skrb. Ker se je Joffru dala velika oblast, ko se ga je imenovalo poveljnikom vseh francoskih armad, ker raste vpliv sedanjega vojnega ministra in ker je vojaštvo na celi črti porinilo civilno oblast v ozadje, se bojijo, da bi znala priti vojaška diktatura in z njo monarhija.

Neprenehoma prihajajo glasovi, da Francozi in Angleži pripravljajo novo ofenzivo. Ni zelo verjetno, ker imajo sedaj večjo skrb pri Solunu, Bagdadu in Egiptu.

Joffre in French vrhovna poveljnika.

Maršal Joffre, poveljnik francoskih čet na nemško-francoskem bojišču, je bil, kakor se je že poročalo, imenovan za vrhovnega poveljnika vseh francoskih armad. Ko je v zbornici poslanec Constant vprašal ministrskega predsednika Brianda, kaj to imenovanje pomeni, Briand ni hotel povedati vzroka. Za francosko-nemško bojišče bo imenovan nov podpoveljnik.

Dne 15. decembra pa je bil tudi general French, poveljnik angleških čet v Franciji in Flandriji imenovan za vrhovnega poveljnika vseh angleških armad. Na lastno prošnjo se mu je odvzelo poveljstvo čet v Franciji in Flandriji. Na njegovo mesto je imenovan general Douglas Haig.

Kakor poročamo na drugem mestu, je bil tudi italijanski general Cadorna imenovan za vrhovnega poveljnika vseh italijanskih armad. Toda, kakor se zdi, je le French popolnoma odstavljen, dočim je Joffru in Cadorni z imenovanjem oblast še bolj razširjena.

Štiri sovražni zrakoplovci sestreljeni.

Večje število francoskih zrakoplovov je dne 15. decembra priplulo nad nemške postojanke Bapaune, Peronne, na Lotarinško in Mühlheim. Od teh so bili štiri po obrambnih topovih sestreljeni.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Kot staro pravilo velja, da se more na ruskem bojišču prodirati le po leti in po zimi. Spomladi in v jeseni so tla preveč močvirna. Če kje na evropskem bojišču, potem bodo po našem mnenju začeli naši sovražniki ofenzivo najprej še na ruskem bojišču.

Neuradna poročila pravijo, da se čete, ki so se zbirale v Besarabiji, pomikajo proti severu, torej za ojačenje fronte proti nam. Prej se je mislilo, da bo besarabska armada udarila proti Bolgarom.

Nemci ojačujejo svojo rusko fronto.

„Kölnische Zeitung“ poroča iz Kodanja:

Ruski politik Menšikov piše v listu „Novoje Vremja“ v daljšem članku „Utrjujejo se!“ med drugim, da so Nemci tekom 16 mesečne vojne razvili občudovanje vredno iznajdljivosti in so res mnogo dosegli. Posrečilo se jim je, da so človeško delovno silo nadomestili s strojnimi silami.

Vojaški strokovnjak lista „Ruski Invalid“ piše, da bo nemška fronta na izhodu kmalu ena sama, združena veriga strojnih pušk. V zadnjem času je došlo na fronto toliko strojnih pušk, da bo z njimi slava nemških težkih baterij postavljena v senco. Rusi bi imeli vsekako dovolj vzroka, da pomislijo, da so Nemci z ogromnim številom strojnih pušk bojno zmoglost svoje armade močno povzdignili. Velik pogrešek bi bil, kateri bi se tudi dal težko popraviti, ako bi Rusi rastoče sovražnikove prednosti ne vedeli prav ceniti. Rusi bi morali tekmovati z Nemci, a so po svoji zgodovini izgubili ustvarjajočo silo.

Pomanjkanje častnikov na Ruskem.

Pod poveljstvom generala Bjelajeva se je na Ruskem ustanovilo šest novih častniških šol. Da se te šole izpopolnijo, so se poklicali pod orožje tudi 19-letni dijaki. Izdal se je tudi oklic za prostovoljni vstop v častniške šole. V vojaških krogih vlada mnenje, da bo pomanjkanje častnikov do mesca marca odpravljeno.

Rusi za mir.

Glasilo odeške gubernije izvaja pod naslovom „Vsi si želimo miru“: Dogodki na Balkanu so se zasukali tako, da je postalo nadaljevanje vojske brez pomena. Usoda Belgije in Srbije je že odločena. V knjigi usode je bilo uničenje teh dveh držav določeno

naprej. Zapisano je bilo, da obnovi uničen toh narodov lahko mir.

Politične vesti.

Hrvatsko-slovenski klub. Poslanci Hrvatsko-slovenskega kluba so imeli dne 16. decembra v Mariboru posvetovanje, na katerem so obravnavali zdaj pereča politična, narodna in osobito gospodarska vprašanja.

Združitev nemških strank v Avstriji. V seji nemške krščansko-socialne stranke dne 16. decembra je poslanec Gessmann nastopil za ojačenje deželne avtonomije in je nato obširno poročal o pogajanjih nemške krščansko-socialne stranke z nemškim Nationalverbandom. V pogajanjih so se izrekle želje, da bi naj Nemci v narodnih zadevah skupno nastopali. V tem oziru so se dosegla gotova sporazumljenja, katera je konferenca nemške krščansko-socialne stranke na Gessmannov predlog tudi odobrila in sprejela.

Označba ulic in cest v cirilici prepovedana. Ker je vlada prepovedala rabo cirilice, so bili pretečeni pondeljek, dne 13. decembra, v Sarajevu odstranjeni vsi napis ter označbe ulic in cest v cirilici. Nadomestili so jih z napisi v latinici.

„Die Freie Ukraine“ se imenuje društvo, ki so ga ustanovili v Berlinu kot organizacijo nemških podpornikov gibanja za osvoboditev Ukrajine od ruskega jarma. Društvo bo prirejalo predavanja o pomenu ukrajinskega (maloruskega) naroda ter zbiralo prispevke.

Razdor v nemški socialni demokraciji. Manjšina socialdemokratske stranke v Nemčiji, ki šteje sedaj nad 40 poslancev, se hoče odcepiti od večine. Zadnji govor poslanca Scheidemanna v nemškem državnem zboru je silno razburil živce opozicijskih poslancev. Voditelj manjšine, poslanec Haase, je ob sklepu razprav izjavil, da za svojo osebo ne soglašajo z naziranjem poslanca Scheidemanna ter jih odločno odklanja. Tej izjavi se je v listu „Leipziger Volkszeitung“ pismeno pridružil 32 poslancev. Večina teh poslancev je dne 21. marca pred glasovanjem o državnem gospodarstvu in dne 20. avgusta pred glasovanjem o tretjem vojnem posojilu zapustila zborovalnico državnega zbora. Mogoče je, da se sedaj le-ta manjšina popolnoma loči od stranke.

Raznoterosti.

Skof o draginji. Skof dr. Waitz na Predarskem je izdal pastirski list, v katerem pravi o draginji: „Obžalovati bi morali, če bi se neopravičeni očitki dvigali zoper cele stanovne, ne da bi se preiskali zadnji viri draginje. Opravičeno se trdi, da ena draginja povzroča drugo. Vzrok ni vedno najti tako lahko, kakor nekateri mislijo. Obžalovati bi morali, če bi se strasti netile v ljudstvu, ki bi privedle do še večjega zla in bi bile hujše od kuge. Obžalovati bi morali, če bi nastala vojska v vojski. Vojske imamo vendar že dosti; ne potrebujemo še vojske med stanov. Sovraštvo do zunanjih sovražnikov je že dovolj veliko; ne potrebujemo še novega sovraštva, nove razkačenosti med stanov, ki bi vse pokvarila, kar je ustvarilo skupno borenje in trpljenje v vojski po slogi in ljubezni do bližnjega. Sovraštvo je slabo sredstvo za pomoč ljudstvu; dalo bi ljudstvu kamenja namesto kruha!“

Slov. kat. izobr. društvo „Kres“ v Gradcu občuti tudi vojni čas. L. 1914 je moralo 14 članov pod zastavo in v tekočem letu jih je bilo k vojakom poklicanih še 7. Razuntega je zapustila marsikatera članica Gradca, da nadomestuje doma vpoklicanega očeta ali brate. Domovini so darovali, kolikor je do sedaj znano 3 člani svoje življenje, več jih je ranjenih, od enega se že 14 mesecev ne ve, kje da je. Ker je po vojski tudi naša „Zarja“ hudo prizadeta, se društveno življenje malo manj živahno razvija, kakor prejšnja leta, ko je „Kres“ štel dva- do trikrat toliko članov, kakor sedaj, ko so si na obnem zboru dne 11. listopada izvolili nov odbor. „Kres“ tudi ni pozabil na svojo domoljubno dolžnost. Koncem junija se je nabralo 16 kron za oslepele slovenske vojake, Miklavžev večer dne 5. grudnia pa je prinesel 34 K čistega dobička, kateri se je porabil za božičnico slovenskega moštva tretjega vojnega zbora na južnozpadni bojni črti. Mesca kimovca in vinotoka pa je društvo c. kr. namestniki izročilo 91 K 30 v za 500 med člani in prijatelji razpečanih slovenskih znakov zlatega klasa. Društvo dela sicer mirno ali pridno naprej in upa, da je bode zaželjeni mir na novo ukrepil in mu dovedel lepo število starih in novih članov.

Novi notranji minister v Mariboru. V pondeljek, dne 13. decembra, se je pripeljal v Maribor novi notranji minister princ Hohenlohe. Med drugimi je obiskal tudi našega mil. knezoškofa.

Stajerski Slovenec v bosanski deželni službi. Skupni finančni minister je imenoval našega rojaka Vladimira Lipold za ravnatelja salin in predstojnika salinske uprave v Kreku v Bosni. Vladimir Lipold je bil dosedaj ravnatelj in predstojnik rudarske uprave v Zenici.

Učitelj Anton Mohor je bil odlikovan z bronasto svetinjo in povišan v praporščaka.

V italijansko ujetništvo je prišel dne 20. novembra naš spodnještajerski rojak Roman Jurko od lovskega batalijona št. . . Tako poroča četovodja Roman Bende dne 11. decembra. Bende piše, da je na soški fronti zelo slabo vreme.

Iz učiteljske službe. Začasna učiteljica v Dobovi Marija Gajšek je imenovana za stalno učiteljico istotam; začasna učiteljica v Smartnem pri Slovenjgradu Marija Vranjek je imenovana za stalno učiteljico v Kapeli; stalna učiteljica v Slivnici Matilda Lecker je imenovana za stalno učiteljico pri Sv. Vиду pri Grobelnem; začasna učiteljica na Prihovi Antonija Režabek je imenovana za stalno učiteljico istotam; začasna učiteljica pri Sv. Tomažu Ivana Jago dič je imenovana za stalno učiteljico istotam; v stalni pokoj je stopila nadučiteljica v Slov. Bistrici M. Cuntara ter učiteljica Emilija Pirnat na Črešnjevcu. Deželni šolski svet je poslednji izrekel pohvalno priznanje za dolgoletno in uspešno delovanje v učiteljski službi.

Službe pri železnici. Graška „Tagespost“ poroča: „Zasedli je več mest železniških uradniških aspirantov. Prošilec morajo imeti zrelostni izpit na kakšni srednji šoli, 18letno starost, nemški jezik v besedi in pisavi in neoporečno življenje. Pojasnila daje pisarna Südmarke, Grädec, Joaneumring 11. — Op. ur.: Ker se za aspirantska mesta pri železnicah izve samo potem sličnih razglasov, opozarjamo tudi slovenske dijake, tudi take, ki so sedaj pri vojaki, da se potegujejo za omenjena mesta.

Umrl je na Dunaju bivši generalni ravnatelj „Länderbanke“, dvorni svetnik Samuel vitez Hahn v 80. letu svoje starosti. Svoj čas je bil dvorni svetnik Hahn tudi komercialni ravnatelj južne železnice. S. Hahn je bil dolga leta posredovalec za srbska in bolgarska državna posojila ter je imel sploh jako živahne finančne stike z Balkanom.

Varaždin. Umrl je dne 7. prosinca mestni odbornik Jakob Furjan, kovački obrtnik, star 45 let. — Borojevič se je zahvalil za pozdrav jesenske skušćine varaždinske skupščine s hrvatskim brzovojnom in sicer: „Srdačno se zahvaljujem napoklonstvu izraženo po županskoj skupščini mojim junacima na Soči. Ovo priznanje obodrit če nas na novo oduševljenja dela. Borojevič. — Sin našega gimnazijskega ravnatelja dr. Dušan Jurinac, nadzdravnik pri domobranskem pešpolku, je ubežal iz srbskega ujetništva, ter se nahaja sedaj v Skoplju. Kmalu se vrne domov.

Poslanec in njegov sin v vojni. Češki socialno-demokratski poslanec Svoboda služi kot vojak na jugozapadni fronti. Tovariš v strelskem jarku mu je lastni sin Jan.

Zgodovina štajerskih slovenskih vojakov bo en sam slavospev. K. Knuplež, doma od Sv. Petra niže Maribora piše dne 6. decembra našemu uredniku: Ovrsti pozdrav s soške fronte. Da sem vedno rad čital, posebno časopise, je gotovo! A tako rad, kot na bojišču, pa se nikoli. Nedopovedljiva želja vojaštva na bojišču je časopis. Dobivam Vaša in ljubljanski list. Če družega ne, glad takoj mine, ko pošta dospel (Hrane je itak v obilju!) Kakor vidim, Slovenci silno radi čitajo, rajši kot naši kolegi nemške narodnosti. Sedaj je naš polk v rezervi. Potreben je bil počitka in snaženja. 3 dolge mesce je bil odlično udeležen pri bojih na Doberdobski planoti, ramo ob rami z brezprimerno junaškim celjskim polkom. **Zgodovina štajerskih slovenskih vojakov** bo en sam slavospev. Lahki že Slovence-vojake predobro poznajo. Saj je že o tem dosti smešno-resničnih dogodb. Nemci-vojaki našega mariborskega polka spoštljivo hvalijo! A poslednje sem že večkrat slišal v sprednjih kritjih moliti rožni venec na glas! Krepki na zdar!

Vpoklic 44 do 46 letnih. Dunajski list „Zeit“ piše, da je pričakovati vpoklic 44—46 letnih ki so bili spoznani za sposobne za vojaško, oziroma za črno-vojniško službo, okrog sredine mesca januarja 1916. Častniki in praporščaki teh letnikov, ki so se prijavili za štiritedenske tečaje, so že bili vpoklicani v drugem tednu decembra. Ker se je stražnim in stapnim bataljonom odvzelo precej za vojno sposobnega moštva in ker se je na bojišču stoječe moštvo deloma nadomestilo s sanitetnimi osebami, je mogoče, da bo sredi januarja 1916 vpoklicanih pod orožje le nekaj letnikov. Računati se pa sme za vso gotovostjo, da bodo 44 do 50 letni, ki so bili spoznani za sposobne za vojaško oziroma črnovojniško službo, v veliki množini ostali v zaledju ter se jih bo večinoma uporabljalo za sanitetno, stražno in garnizijsko službo, nadalje se jih bo uporabljalo za pisarniško službo. Ker smo zasedli na jugoizhodu veliko novega ozemlja, se bo tudi uporabljalo del 44—50 letnega moštva za stapno, stražno in delavsko službo v zasedenem ozemlju.

Nagrade za hrabrostne kolajne ujetnikom. Vojno ministrstvo je odredilo, da se nagrade za hrabrostne kolajne (za malo srebrno K 7.50, veliko 15 K in zlato 30 K na mesec) tako dolgo ne izplačajo, dokler je odlikovanec v ujetništvu. Pravico do nagrade ima

samo odlikovanec, a ne sorodnik. Ako odlikovanec umrje v vojnem ujetništvu, bo vojaška uprava izročila celotno nagrado njegovemu zapušćinskemu oskrbnistvu.

Podčastniki-prostovoljci pomaknjeni v višji plačilni razred. Vojno ministrstvo je določilo, da se pomaknejo podčastniki-prostovoljci (torej podčastniki po poklicu) trdnjavskih in brzovojnih oddelkov s 1. januarjem 1916 iz plačilne vrste C v višjo plačilno vrsto A. Kakor znano, so razdeljeni podčastniki-prostovoljci v tri plačilne razrede. V prvi plačilni razred A spadajo podčastniki, ki opravljajo frontno službo. V drugi plačilni razred B spadajo računski podčastniki, v tretjo plačilno vrsto C pa vsi ostali podčastniki-prostovoljci. Mesečna plača podčastnikov je različna in je bila dne 1. januarja 1915 nanovo urejena. Naredniki in stražmojstri s 4 službenimi leti dobivajo 65 K mesečne plače, od 5. službenega leta naprej pa znaša zvišanje njihove mesečne plače 75 K, isto velja tudi za plačilno vrsto B, dočim znaša mesečna plača podčastnikov plačilne vrste C samo 70 K. Od 8. službenega leta naprej znaša mesečna plača pri podčastnikih plačilne vrste A mesečno 90 K, plačilne vrste B 85 in plačilne vrste C 75 K, od 11. službenega leta naprej 95, 90 in 80 K.

* **Ranjenci želijo vesel Božič** in srečno Novo leto. Podpisani, tukai na Dunaju v bolnišnici „K. k. Wilhelminen-Spital Fil. Gymn.“ se nahajajoči ranjeni vojaki-Slovenci pošiljamo slavo uredništvu, vsem znancem in prijateljem in vsem vrlim čitateljem „Straže“ in „Slov. Gospodarja“ pristrone pozdrave ter vam želimo vesele blagoslovljene Božične praznike in srečno Novo leto! Poddsetnik Jernej Uratnik, St. Andraž pri Velenju; Alojz Žunec, Zavrč pri Ptuj; Matija Petelinšek, Sv. Jernej, bivši trg. sotrudnik pri g. J. Oberski; Franc Berlič, St. Peter pri Mariboru; Jožef Krajnc, Sv. Marjeta pri Mariboru; Franc Vrblj, Stara cesta pri Ljutomeru; Valentin Rezec, Svetina pri Celju; Martin Maček, Slemen pri Mariboru; Fr. Teržan, Planina; Jožef Zaveršnik, Gorjci grad; poddsetnik Sim. Žvan iz Bohinjske Bistrice; poddsetnik Jakob Pleško, St. Pavel pri Ljublj.; Janez Krašovic, Bučke pri Krškem; Janez Podobnik, Idrija; Alojz Golmajer, Radovljica; Gorenski; Franc Kokol iz Klanca; Anton Hrovat, Kočevje, Dolenjsko; Jožef Potočar, Potočna vas, Dolenjsko; Ferd. Jakša, Semič, Kranjsko; Mihael Markun, Kranj, Kranjsko; Jožef Gruden, Grudena, Primorsko; Jak. Vižintin, Marjan, Primorsko; Kristijan Knauer, Nemšk. Lend; Peter Valenko, Začovelj pri Ptuj; Alojzij Reznik, Rajhenburg; Rudolf Frangež, Majsperk pri Ptuj; Janez Pavline, Planina.

Vojnim ujetnikom se ne sme dajati mleka. — Štajersko namestništvo razglša, da je prepovedano odslej naprej dajati ujetnikom mleka, ker je nastalo v deželi veliko pomanjkanje mleka. Izjemoma se sme dajati vojnim ujetnikom mleka le v slučaju, če je dal tozadevno dovoljenje zdravnik, kateremu je poverjeno nadzorovanje zdravstvenega stanja vojnih ujetnikov. Prestopki zoper to odredbo se kaznujejo z denarnimi globami do 5000 K, oziroma z zaporom do 6 mesecev.

* **Vojnopoštni zavoji** s prepovedano vsebino in z nedostajnim zavitkom. C. kr. ministrstvo notranjih zadev sledeče naznanja: Opazilo se je, da se v vojnopoštne zavoje kljub ponovno izdanim prepovedim, privedajo predmeti, ki se lahko pokvarijo, tako n. pr. sveži kruh, pogače (kolači), strd (med), sveže sadje — osobito grozdje —, sveži sir, smetana, surovo maslo, rajska jabelka, oprazeno meso, kuretina, mast lseh vrst, moka, povidli (trnkji), fige, surova jajca, da, celo surov krompir in kislo zelje, nadalje tudi opojne pijače raznih vrst, vžigalice in več enakih. Ti predmeti dojdejo v pokvarjenem in torej neužitnem stanju ter pokvarijo tudi priložena kadila, obleko in perilo, branila zoper mraz i. t. d., tako da je vsa pošiljatev brez vsake vrednosti. S tem se zaledju na lahkompiseln način odteguje velika množina živin in povzročiti ter tudi oblačil. Vojnopoštne paketi zavijajo se brezskrbno in lahkompiseln, pogostoma namesto v poveščeno platno le v papir, zavežejo se s špago slabo ali celo ne; uporabljajo se zabojevki z jako tankimi deščicami in so tudi slabo zabit. Tudi zabojevki se morajo povezati s špago. Iz takšnih slabozavitih pošiljatev izpade njih vsebina in je za prejemnika izgubljena. Naslovi so pomanjkljivo ali le s svinčnikom ali z barvnim pisalom pisani, naslovni lističi se ne prilepijo na paket, temveč pritrdijo samo s pečetnim voskom ter odpadejo. Istotako odpadejo tudi nezadostno pritrdjene naslovne deščice. Pogostokrat ni na pošiljatevah naslova odpošiljatelja, tako, da se takšni paketi ne morejo niti dostaviti (vročiti) niti vrni odpošiljatelju. V vsak vojnopoštni zavoj je na vrh vložiti listič, imajoč prepis naslova, da se more, ako se je naslov na paketu zamazal in postal nečitljiv ali ako je odpadel, ob odpretnju pošiljatev vendarle določiti prejemnika. Ne smejo se odpošiljati vžigalice, temveč lezoroison-žigala. Se le pred kratkim je zopet zgorel naložen vojnopoštni voz z vsemi pošiljatevami, kar se je moglo zgoditi samo po samoužigu ene ali več pošiljatev. Brezvestnost posameznika je oropala mnogo vojakov namenjenih jim daril ljubezni. Vzrok, zakaj da mnogo zavojev ne pride v roke pravim prejemnikom, ni torej pripisovati nedostajnim uredbam pri vojni pošti, kakor se pogostokrat docela brezmiselno sodi, temveč odpošiljateljem samim, ki še vedno nočejo uvieti, da so se vsi predpisi o vsebini in zavijanju vojnopoštih zavojev izdali le odpošiljateljem in prejemnikom v prid. Vsakemu posameznemu

je dolžnost, na ančno ravnati se po teh predpisih. Le tedaj bo mogoče promet z vojnopoštami zavoji tudi v bodoče vzdrževati.

Promet s poštnimi zavoji z Ogrsko. V dobi od 15. do včevšega 17. decembra t. i. je dovoljeno pošiljati zasebne pošne zavoje v neomejenem številu na Ogrsko. Od 18. decembra t. i. naprej se pa določa, da sme posamezni odpošiljatelj odposlati na Ogrsko v enem dnevu samo 10 poštnih zavojev. V mestih, kjer se nahaja več poštnih uradov, je določilo poštno ravnateljstvo v Gradeu, da bodo smeli oddajati odpošiljatelji poštnih zavojev pošne zavoje, namenjene za Ogrsko, samo na tistem poštnem uradu, katerega je določilo poštno ravnateljstvo.

Poštni promet z Dalmacijo. Trgovinsko ministrstvo razglša, da je odslej naprej dovoljeno pošiljati zasebne pošne zavoje v Dalmacijo z označbo vrednost do 300 K.

Telefonska zveza med Berlinom in Sofijo. V nedeljo so vzpostavili direktno telefonsko zvezo med Berlinom in Sofijo. Prvi govor se je vršil med bolgarskim in pruskim vojnim ministrom.

Berolin—Carigrad. Vesti o železniški zvezi med Berlinom in Carigradom so prenehale, o vprašanju se še vršijo posvetovanja. Na vsak način pa se ne bo tako hitro prišlo v Carigrad — nekateri listi so izračunili v 30 urah — ampak se bo trebalo še v najboljšem slučaju okroglo 60 ur.

Krone in franki. C. kr. poštnohranilnični urad je za preračunjanje plačil v Svico potom pošne hranilnice do preklica določil, da se za 100 frankov računani 140 K.

Vprašanje zepetne otvoritve dunajske borze. Ze dalje časa so se vršila v dunajski borzni komori posvetovanja o vprašanju zepetne otvoritve borze, katerih uspeh vsebuje spomenica, ki jo je komora 14. t. m. izročila finančnemu ministru. Kakor javlja „Korrespondenz Wilhelm“, je finančni minister zagotovil vodstvu borze, da se nikakor ne odteza v spomenici uveljavljenim momentom. Ni nasproten vzpostavljenju borznega prometa v omejenem obsegu, toda pri tem bi se morala ustvariti vsa zagotovila, ki bodo odgovarjala sedanjim izrednim razmeram. O posameznih podrobnostih si pridržuje odločitev, izda pa skoro primerne odredbe. Finančni minister je dodal končno, da za slučaj otvoritve omejenega borznega prometa računa na izkušeni patriotizem vseh udeleženih krogov in časopisja, da se izogne vsemu, kar bi moglo provzročiti pretiravanje v spekulaciji. Spomenica, ki jo je dunajska borzna komora izročila finančnemu ministru glede vzpostave borznega prometa, opozarja na neprilichnosti, ki so nastale iz privatnega prometa, ki ne zadostča obilno pričujočemu kapitalu, ter omenja zgolj blagajniški promet pod nadzorstvom komore in ob dejanskem sodelovanju zapriseženih posredovalcev na kako poldrugo uro dnevno. S prometom brez aranžma in brez vsake terminske kupčije bi se odgovarjalo sedanjim legitimnim potrebam in bi se odpravile najhujše zlorabe. Dovoljevanje kredita naj bi se omejilo čim najbolj. Zbornica ne misli sedaj na objavljnje kurzov. Najkoristnejša bi utegnila biti vzpostava omejenega blagajniškega prometa za devize in trgovino z valutami, ki je sedaj prav za prav brez vsakega vodstva in je nje saniranje kričeača potreba že v interesu naše veljave (vrednote).

Avstrijski petrolej za Nemčijo. Ker so se razmere v avstrijskem petrolejnem ozemlju zopet uredile, se je med našo in nemško vlado sklenila pogodba, po kateri bo Avstrija do konca junija 1916 poslala v Nemčijo 60.000 ton petroleja. Da se bo petrolej ložje spravil v Nemčijo, je nemška vlada dala napraviti ogromno cev, ki stane 30.000.000 mark in po kateri se bo petrolej s pomočjo sesalk pošiljal v Nemčijo. Cev je položena na črti Drobobit—Sava Glyovka. Nemška vlada prevzame v Avstriji tudi 30 tisoč ton ostankov drugega kurilnega olja.

Uvoz surovega masla. Vsled pogajanj med Avstro-Ogrsko in Nemčijo se je sklenilo, da naj nemška osrednja nakupovalna družba preskrbi celoten nakup surovega masla za obe državi. Nakupljena množina se bo potem po doganem razmerju (ključu) med obe državi, v naši državi med Avstrijo in Ogrsko razdelila. Konsumna društva in mlekarne dobijo tiste množine surovega masla, katere so dosedaj zadostovale za njih potrebe. Za ostalo prodajo se je ustanovil konsorcij. Vse te trgovske skupine so vezane na gotovo najvišjo ceno. Prebivalstvo se bo seveda moralo navaditi zavživati lahko soljeno surovo maslo, ker se bo le tako maslo, ki se boljše drži, nakupovalo od nemške nakupovalne družbe.

Na Nemškem so prepovedali mleti belo moko in pšenični zdrob.

Prodaja kucev. Praška mestna aprovizacija je začela prodajati kuce. V glavni mestni vojni prodajalni so jih pretečeno soboto prodali 46. Kucev pa je prišlo na 2000!

Koliko piva popije mesto Monakovo. Leta 1914 je stelo bavarsko glavno mesto Monakovo 465.000 prebivalcev. Ti prebivalci so popili v omenjenem letu vsako osebo 487 litrov piva na leto. Ker so v tem številu všteti tudi otroci, je prišlo vsak dan na vsako doraslo osebo v Monakovem približno 5 litrov piva!

Zepetna omejitev pri izdelovanju piva. Da se zaloge ječmena po možnosti ohranijo, je vlada vnovič določila omejitev uporabe ječmena pri izdelovanju piva ter je določila, da se za dobo od 25. decembra 1915 do konca sušca 1916 ne bo smelo uporabljati za

pridelovanje piva več kakor 55% množine ječmena, katerega se je uporabilo v prejšnjih letih. Samo na Češkem bo moralo vsled te omejitve pivovarjev ustaviti svoj obrat.

Izdelovanje bele moke in zdroba v Nemčiji prepovedano. Nemška vlada je prepovedala vsemmlinarjem v Nemčiji, da ne smejo izdelovati čisto bele moke in čisto belega zdroba izvzemši za bolnike in otroke.

Izvoz jajc iz Bolgarije v Avstrijo. V zadnjih 2 tednih so že začeli izvažati jajca iz Bolgarije v Avstrijo. V Budimpešti je že prišlo 300 zabojev z jajci, 1000 nadaljnjih zabojev z jajci se pa nahaja na potu iz Bolgarije v Avstrijo.

Nemčija zvišala cene za smodke. Nemčija je zvišala od dne 1. januarja 1916 naprej cene za smodke za 15%.

Najvišjih cen za vino ne bo. K vesti o najvišjih cenah za vino v okrajnem glavarstvu Retzu na Nižje-Avstrijskem poročajo: Z ozirom na zgorajšnju govornico so šli zastopniki nižjeavstrijskih vinogradniških okrajev k notranjemu ministru in ga opozorili na velike težave pri določitvi najvišjih cen pri vinu, kar bi v prvi vrsti najbolj zadelo producente. Minister je njihove pomisleke priznal in izjavil, da je bil dotični odlok, ki je dal povoda za vznemirjenje, v prvi vrsti naperjen proti celim trumam ceno dražjih agentov, ki so hodili po deželi in pokupili obilo vina, ki naj bi slo v tujino. V polurnem razgovoru je deputacija dobila prepričanje, da se ne misli postaviti najvišjih cen za vino. Razlike po kvaliteti so po posameznih občinah prevelike in prav težko bi se dalo določiti najvišje cene celo za cena konzumna vina. Za fina vina, ki so pripravna za steklenice in imajo že od nekdanje izredne cene, pa bi bilo to sploh nemogoče. Če bi se določile najvišje cene, bi najbrže nastopilo pomanjkanje vina. Posestniki nižjih vrst bi se ga sicer radi iznebili, nikakor pa ne posestniki boljnih vin. Zadnje vrste bi se kratkomalo zadrževalo in tako bi trpeli producenti in trgovci.

Pegasti legar zopet straši. V Knittelfeldu sta obolela dva vožaka na pegastem legarju.

16 m visoko božično drevo. Dunajska mestna občina je kupila letos velikansko božično drevo, kojega višokost znaša 16 m, debelost pa 3 m. To velikansko drevo je stalo 160 K in raste v Dunajskem gozdu. Na božični večer bo drevo razsvetljevalo 700 električnih luči. Na tisoče dunajskih revnih otrok, zlasti vojaških sirot, bo obdarovanih te praznike z darovi z dunajskega božičnega drevesa.

Razpisana je oddaja glavne mariborske tobakne trafike. Mariborsko okrajno finančno ravnateljstvo razglašja, da je razpisana oddaja ali zakup mariborske glavne tobakne trafike na dne 5. jan. 1916, ob 10. uri predpoldne. Tozadevna zakupna konkurenčna obravnava se bo vršila omenjenega dne v uradnih prostorih okrajnega finančnega ravnateljstva v Mariboru (v poslopju okrajnega glavarstva, 1. nadstropje).

Draginjske doklade za ljudskošolsko učiteljsko osebje. Deželni šolski svet je obvestil vse okrajne šolske svete in vsa šolska vodstva, da se bodo tudi v bodočem letu izplačevale draginjske doklade ljudskošolskemu učiteljskemu osebju ter onemu meščanskim šol v ravno tisti izmeri, kakor v tekočem letu.

Prof. Bezenšek. Frankolski g. župnik nam piše: V svoje veliko začudenje čitam danes v 99. št. „Straže“ str. 3, da je bil umrl g. prof. Anton Bezenšek roj. Vojničan. A bil je prav pošteno Frankolčan ter je dohajal skoro vsake počitnice, če mu je bilo možno, domov na Frankolovo. Rojen je bil 15. 4. 1854 v tukajšnji vasi Bukovje št. 5, kot najstarejši sin Tomaža Bezenšek in Marije roj. Krajnc. Njegov oče, p. d. stari Pintar, ki je umrl šele pred 4 leti star na 86 let, je bil na 55 let ključar frankolske župn. cerkve. Na uglednem Pintarjevem domu kmetuje sedaj šesti profesorjev brat Janez. Rajni gospod profesor je ljudem bil lep vzgled vernega, krščanskega moža, kar je pokazal ob vsaki priliki. Ni se sramoval moliti odkrit angelskega češčenja, kadar je zazvonilo ali biti sredi med svojimi preprostimi rojaki ob nedeljah pri sv. maši in večernicah. Ko je govoril 8. septembra 1911 ob grobu očetovem zbranim rojakom, je to napravil tako lepo, da bi bilo v čast vsakemu duhovskemu govorniku. Pogrešal ga bom težko kot svojega blagega prijatelja.

Dopisi.

Maribor. Dne 16. t. m. je umrl tukajšnji hišni posestnik in znani kamenosek Karol Kocijančič v krepki moški dobi 49 let. Umrl je bil miroljubnega značaja, delaven in marljiv mož. N. v. m. p.

Maribor. Dne 13. t. m. sta bila pokopana na tukajšnjem mestnem pokopališču v Pobrežju nadporočnik Ivan Murgu ter poročnik Karol Tampier, ki sta dne 11. t. m. v službi za domovino žrtvovala svoje življenje. Pogrebne obrede sta izvršila z ozirom na veroizpovedanje mrličev en katoliški in en pravoslavni vojni kuraf.

Maribor. V zadnjem tednu je bilo v Mariboru 5 slučajev škrlatice ter 3 slučajji čavice.

Studenci pri Mariboru. Kadet Franjo Bende, ki se je bojeval na italijanskem bojišču, se nahaja

ranjen od sovražne granate v vojaški bolnišnici v Sterntalu pri Ptuj.

Studenci pri Mariboru. Tukajšnje delavko Marijo Weixler je obsodilo mariborsko okrožno sodišče na dva mesca težke ječe, ker je kupila od nekega pešca dva vojaška plašča, vredna 96 K, odejo, vredno 10 K, tri pare čevljev, ki so bili vredni 96 K ter eden par navadnih čevljev v vrednosti 30 K. Vse te predmete je kupila od vojaka za malenkostno ceno.

Fala nad Mariborom. Tukajšnjega italijanskega podanika Henrika Batistolo so izročili okrožnemu sodišču v Mariboru, ker je pokradel iz skladišča tukajšnje elektrarne obušar in gumija v skupni vrednosti 200 K.

Vuhred. Okrajno sodišče v Marenbergu je obsodilo tukajšnjega trgovca Jožefa Widmoserja radi pretiravanja cen in ker nekaterim strankam ni hotel prodati živil, ki jih je imel v zalogi, na 400 K globe ali v slučaju neiztrljivosti na 40 dni zapora. Widmoser mora tudi plačati vse stroške sodnega postopanja.

Sv. Peter pri Mariboru. Posestnici L. Krepok v Metavi je bila ukradena iz hleva krava, ki je bila vredna 800 K. O tatu ni duha ne sluha.

Radgona. Tukaj so zboleli stiri vojniki na črnih osepnicah.

V Ljutomeru je dne 15. t. m. umrl realni učitelj g. Iv. Kryl v 74. letu starosti. Na ljutomerski realni je podučeval nad 40 let. N. v. m. p.

Ptuj. Tukaj je umrl v starosti 35 let sollicitator Adolf Unar.

Ptuj. Tukaj je umrla v starosti 70 let trgovčeva vdova Ida Ferš.

Rogaška Slatina. V dobi od 1. oktobra do 1. decembra t. l. se je zdravilo v tukajšnjem zdravilišču 578 oseb; med temi je bilo 213 vojaških oseb.

Pragersko. Železniški delavec Anton Pušnik je hotel dne 9. decembra smukniti med dvema vozovoma premikalnega vlaka. V hipu, ko je bil Pušnik med tračnicami, se je začel vlak premikati. Pušnik je prišel tako nesrečno pod kolesa, da mu je bilo celo oprsje stisnjeno. Nesrečnež je bil na mestu mrtev.

Poljčane. Dne 8. t. m. je skočil na tukajšnji železniški postaji iz železniškega voza pešec Hladin Jožef in je bil pri priči mrtev.

Ljubecno pri Celju. Olgi Unger-Uhlmann, lastnici opekarne na Ljubecnem, je bilo ukradenih iz blagajne 6000 kron. Zapri so nekega Karola Boliak, ker je bil osuljen te tatvine. Že pri prvem zaslišanju je Boliak priznal tatvino ter tudi označil mesto, kjer je zakopal ukradeni denar.

Celje. Vojak, ki je došel z bojišča, je obolel na koleri.

Celje. Vsled ran, zadobljenih na bojiščih, so umrle ter bile na tukajšnjem mestnem pokopališču v zadnjih dneh pokopane sledeče vojaške osebe: pešci Jakob Mrak, Rudolf Vradač, Filip Ceskaj, Janez Huber, Franc Kastelic, topničarja Imre Antal, Ivan Varka ter desetnik Franc Čermak.

Zadnja poročila došla v petek dne 17. decembra.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Uradno se razglašja:

Dunaj, 16. dec.

Rusko bojišče.

Na ozemlju potoka Kormin je odbila armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda edep ruski sunek. Južno-zahodno od Olyke je bil prisiljen sovražni zrakoplov se spustiti na tla in je bil ujet. Oddelek našega zračnega brodogoja je metal bombe na železniško postajo Antonovko, ki se nahaja na železniški progi Medvedice-Sarny ter na železniško postajo Klevan. Topodvzetje je bilo uspešno. V Klevanu je nastal požar. Vsi zrakoplovi so se kljub hudemu obstreljevanju vrnili nepoškodovani nazaj.

Italijansko bojišče.

Na tirolski in soški bojni črti so se vršili posamezni artilerijski boji. V bovški kotlini so se z napadom polastile naše čete ene sovražne prednje postojanke.

Srbsko bojišče.

Naše čete so zapodile sovražnika včeraj dne 15. decembra tudi južno-izhodno od Glabice dol v globel Taré. Druge avstro-ogrsko kolone so zavzele v hudem boju višine neposredno severno od mesta Bjelopolje ter ozemlje do polovične razdalje med mestoma Rožajin Berane. Zahodno od Peša (Ipek) se je začel sovražnik umikati proti Plavi in Gruziju. Število ujetnikov se je zvišalo na 900 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 16. decembra.

Rusko bojišče.

Armadska skupina general-feld-maršala plem. Hindenburga. Ruski oddelki, ki so severno od Drisnojaty-jezera prodrli do naših postojank, so bili s protinapadi vrženi nazaj. V okolici izliva reke Berezina se je sovražni napad v ognju naše infanterije ponesrečil.

Armadska skupina general-feld-maršala bavarskega princa Leopolda. Položaj je nespremenjen. Po noči je prišlo do malih spopadov posameznih patrolj.

Armadska skupina generala plem. Linsingena. Pri kraju Berestiany se je sovražni napad izjalovil. Ruski zrakoplov se je moral izhodno od Lucka v področju avstro-ogrskih čet spustiti na tla.

Balkansko bojišče.

Boji v severni Črnigori se uspešno nadaljujejo. Avstro-ogrsko čete stojijo v bližini mesta Bjelopolje.

* Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru, r. z. z. n. z., naznanja cenj. občinstvu, da radi sklepanja letnih računov od 24. decembra 1915 do 12. januarja 1916 blagajna ne bo odprta. Prvi uradni dan po Božiču bo torej šele 12. januarja 1916.

* Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru, r. z. z. n. z., bo obrestovala od 1. januarja 1916 naprej do preklica hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved pa po 4%. — Nalčelstvo. 735

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk št. 87:

Padli častniki:

Kastelic Ivan, kadet; Mrkončić Ivan, praporščak.

Padlo moštvo:

Bezovšek Franc, pešec; Cilenšek Anton, pešec, Gotovlje; Černošnik Jožef, pešec, Braslovče; Davia Avgust, pešec; Dečar Mihael, pešec, Konjice; Goš Peter, pešec; Guna Franc, pešec, Celje; Hanze Alojzij, pešec, Slovenjgradec; Kocijančič Juri, pešec; Kopeč Leopold, pešec, Tolmin; J. Kos, pešec, Sv. Jernej, Celje; Kosec Baž, poddesetnik, Ljutomer;

Mramor Martin, pešec, Brežice; Nežmah Anton, pešec, Marenberg; Otorepec Ferdinand, pešec, Šmarje, Celje; Polovič Anton, četovodja, Brežice; Ratek Martin, pešec, Ptuj; Šmilj Tomaž, pešec, Brežice.

Ujeto moštvo:

Arbeiter Franc, pešec, ptujška okolica (Moskva); Bašl Anton, pešec, Ptuj (Petropavlovsk, Rusija); Begun Anton, rezervni pešec, ptujška okolica (Berezovka, Rusija); Begolavec Simon, pešec, Ljutomer (Rusija); Besta Karol, nadomestni rezervist (Ašabad, Rusija); Botolin Franc, pešec, Ptuj (Čistopol, Rusija); Brečko Franc II, nadomestni rezervist Loka (Moskva); Bureš Franc, pešec (Slobodskoje, Rusija); Čakš Jožef I, nadomestni rezervist, Celje, Sv. Štefan (Rusija); Četin Franc, nadomestni rezervist, Brežice (Čistopol, Rusija); Drogenik Franc, pešec, Slovenjgradec (Petropavlovsk, Rusija); Erlac Janez, rezervni pešec, ptujška okolica (Berezovka v Rusiji);

Felicijan Franc I, nadomestni rezervist, celjska okolica (Čistopol, Rusija); Ferme Franc, poddesetnik, celjska okolica (Čistopol); Fljaci Franc, nadomestni rezervist, ptujška okolica (Rusija); Frece Franc, rezervist, celjska okolica (Berezovka); Goršak Jožef, pešec, Brežice (Parolorosk, Rusija); Hladin Janez, pešec, Brežice (Rusija); Hlebec Janez, poddesetnik, Brežice (Berezovka); Hudolin Leopold, častniški sluga, Celje (Jaroslavl, Rusija);

Irman Nikolaj, pešec, Slovenjgradec (Rusija); Japelj Juri, nadomestni rezervist (Rusija); Jelenka Štefan, nadomestni rezervist, Konjice (Novo Nikolajevsk, Rusija); Kervišek Pavel, pešec, Brežice (Berezovka); Kimovec Matija, pešec; Kolanda Anton, pešec, Mislinja (Rusija); Kožuh J., nadomestni rezervist, Brežice (Rusija); Krajnc Ignacij, pešec, Ljutomer (Nižnj-Novgorod); Kumar Jožef, pešec;

Korošec Jožef, pešec, Konjice (Novo Nikolajevsk, Rusija); Kaderska Franc, poddesetnik, Slatina (Penuza, Rusija); Ledinek Mihael, nadomestni rezervist, Slovenjgradec (Rusija); Lenardou Jakob, pešec (Berezovka); Lovrec Matija, pešec, Sv. Andraž (Almasnaja, Rusija);

Majerič Ignacij, pešec, Ptuj (Rusija); Mikolič Janez, nadomestni rezervist, Rogatec (Rusija); Mlakar Alojzij, četovodja, Ptuj (Mamadis, Rusija); Mozetič Anton, pešec, Trbovlje (Toršok, Rusija);

Mesner Vinko, poddesetnik, Brežice (Berezovka); Nemeč Franc, pešec, Podgorce (Berezovka, Rusija); Novak Franc II, pešec, Sladkagora (Rusija); Novinšek Martin, pešec, Velenje (Rusija);

Neubert Janez, pešec, Ptuj (Aleksinac, Srbija; umrl, pokopan na ondnotnem pokopališču);

Oslaj Martin, nadomestni rezervist, Konjice (Voronež); Perger Alojzij, pešec, Ptuj, Sv. Lovrene (Moskva); Peter Martin, pešec, Ptuj (Vladimir, Rusija); Pignar Alojzij, pešec, Ptuj (Rusija); Piston Niko, nadomestni rezervist; Pongračič M., pešec (Rusija); Petrovič V., narednik, Ptuj (Berezovka); Potočnik Milan, pešec, Brežice (Rusija);

Rošker Janez, pešec, Ptuj (Rusija);

Savinjek Martin, pešec, Velenje (Rusija); Seza Franc, pešec, Trbovlje (Rusija); Šešerko Martin, pešec (Rusija); Sili J., pešec, Slovenjgradec (Rusija); Skolar Štefan, pešec, Ptuj (Rusija); Sovec Anton, pešec, Ljutomer (Rusija); Stantelj Dominik, nadomestni rezervist, Celje okolica (Rusija); Stupovšek Janez, nadomestni rezervist, ptujška okolica (Rusija); Strucl Stefan, pešec, Ptuj (Čistopol); Strucl Anton, pešec, Ljutomer (Berezovka).

ka); Strašek Franc, nadomestni rezervist, ptujška okolica (Almasnaja, Rusija); Šukleč Jožef, pešec, Celje, Sv. Krištof (Slavjano-srbski, Rusija);
 Stanič Janez, poddesetnik, Konjice (Berezovka);
 Terbovc Jožef, desetnik, Celje (Rusija); Tofeti Dominik, pešec (Rusija); Topolovec Stefan, pešec, Ptuj (Moskva); Torinek Jožef, pešec, Soštanj (Almasnaja);
 Urek Franc, pešec, Brežice (Rusija); Uršič Matija, pešec, ptujška okolica (Cistopol);
 Višnar Anton, pešec, Soštanj (Rusija); Vogrinec Jožef, desetnik, Brežice (Rusija); Vozlič Jurij, nadomestni rezervist, Sv. Jurij (Berezovka); Vizjak Ignacij, nadomestni rezervist, Slov. Gradec (Rusija);
 Vašl Avgust, pešec, Braslovče (Palanka, Srbija; umrl 7. januarja 1915);
 Zalokar Mihael, pešec, Brežice (Rusija); Završnik Franc, pešec, Braslovče (Rusija); Završek Janez, pešec, Slivnica (Kazan); Zebec Jožef, pešec, Ptuj (Rusija); Zohar Anton, nadomestni rezervist, Sv. Lovrenc (Rusija); Zubar Jožef, poddesetnik, ptujška okolica (Berezovka); Zupanič Rudolf, pešec, Ptuj (Rusija);

Domobranski pešpolk št. 26:

Ranjeni častniki:

Aizler Roland, praporščak iz Maribora.

Padlo moštvo:

Kasching Jožef, pešec, Radgona;
 Jarc Karol, pešec, Lučane;
 Kolečnik Janez, pešec, Ptuj;
 Pucher Franc, pešec, Radgona;
 Volaj Martin, pešec, Ptuj;
 Weissmann Franc, poddesetnik, Ljutomer.

Ujeto moštvo:

Jaunik Jožef, pešec;
 Kap. Martin, poddesetnik, celjska okolica (Bobrov, Rusija);
 Kavcica Matija, pešec, Maribor (Vytegra, Rusija); Kokot Mari, pešec, Turškivrh (Moskva); Korp Karol, nadomestni rezervist, (Tascent); Krošl Franc, pešec, Zrečice; Kirbiš Oskar, nadomestni rezervist (Rusija);
 Libor Janez, nadomestni rezervist, ptujška okolica (Rusija);
 Malerhofer Anton, pešec; Makovec Matevž, pešec, Ljutomer (Charkov);
 Plevnik Mihael, poddesetnik, Konjice (Moskva); Pogačnik Otmar, pešec, Ruše (Bobrov, Rusija);
 Rož Franc, nadomestni rezervist (Bobrov);
 Sovnik Pongracij, pešec, Celje, Vransko (Bobrov); Stefanec Matija, pešec, Ljutomer (Charkov); Strašek Anton, pešec, celjska okolica (Moskva);
 Trofenik Adolf, pešec (Studenci) (Moskva);
 Zgonc Bogomir, pešec.

Pešpolk št. 47:

Ranjeni častniki:

Polg Karol, praporščak.

Padlo moštvo:

Cabo Franc, pešec;
 Fekšnja Karol, pešec;
 Grinschki Janez, pešec;
 Križanec Matija, pešec, Maribor;
 Mild Jožef, pešec;
 Poš Anton, pešec;
 Scheuchter Alojzij, desetnik; Schlaus Alojzij, četovodja, Maribor;
 Wagner Alojzij, pešec; Windisch Anton, pešec.

(Dalje prih.)

Mlinarskega pomočnika

starega ali mladega, vojaštva prostega, sprejme za mlin, ki leži ob cesti Varaždin — Varaždinske Toplice. Ponudbe z označo plače se naj naslovijo na Ignacija Kaniški, mlinar Varaždinbreg kor. 78. z. p. kolodvor Varaždinske Toplice.

Rabim nekaj tisoč kolov

za vinograd 2 metra dolgib, kateri bi se morali spraviti s splavom po Dravi do Barča na Ogrskem. Ponudbe na dr. M. Dörwald v Banjaluki.

Goopa, množna slovenskega, italijanskega in francoskega jezika, ter večja vsakega gospodinjkega dela, želi službo tukaj ali na deželi. Naslov pove upravnistvo.

Divji ter pravi kostanj

suhe češnje, suhe hruške laneno in krompirjevo seme, bučne arne, proso, krompir, želoč, ječme (knoper), oreha, vosek, vinski kamen, suhe gobe, prdivo, sveže sadje, ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina Anton Kolenc v Celju. Istotako trdi olinate in petrolejske sode, vse vrste vreče ter zaboje s steklenicami vred od mineralne vode.

18 leten dijak, ki je dovršil štiri gimnazijske razrede, želi primerne službe v kakšni pisarni ali za inštruktorja ali za pomagača v trgovini, ker je nekoliko že izučen. Vešč je slovenskega in nemškega jezika. Vprašanja na upravnistvo „Straže“ pod „Begunec“.

Izgubljen je diamantni privesek (Diamantanhänger) v Mariboru na poti čez brv, Ježefovi ulici in novi most, kjer ga najde naj odda pri g. Braundlu stavitelj orgel in dobi 800 K nagrade. 744

Zevčna posadba. Posestnik z 22 orabi rodovitnega polja, novo zidanim gospodarskim poslopjem, tik okrajne ceste, blizu mesta na Murškem polju se želi poročiti z gospodično ali vdovo, katere ima veselje do kmetijstva primerne starosti okrog 30 let s premoženjem ali otroci. Ponudbe se naj izvolijo poslati na upravnistvo SI. Gospodarja pod „Junak“ št. 747. Želi se fotografija. Tajnost seznamov.

URE
 Točna postržba
 GES GESTER
 TAURANGE

Velika zaloga ur, drogovčnosti, srebrne in optičnih vrsti po vsaki cenli.

Tudi na obroka. - Kust. omnik zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont.-ura K 950
 Pristna srebrna ura K 7-
 Original omega ura K 24-
 Kuhinjska ura K 10-
 Budilka niklasta K 8-
 Poročni prstani K 2-
 Srebrne verižice K 2-

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
 urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
 Kupujem zlatino in srebra.

CENE

katere je c. kr. okrajno glavarstvo mariborsko spoznalo kot primerne za dobo od 15. novembra 1915 do preklica in katere veljajo za vsa c. kr. glavarstva na Slovenskem Štajerju.

* Blago, za katere so določene po naredbnem potu najvišje cene.

Blago	Množina	Pri prideovalcu		Pri kupcu	
		od	do	od	do
		h	h	h	h
mleko	1 l	—	26	—	28
sirovo maslo (slatejše, vodeno)	1 kg	—	400	—	400
sirovo maslo (iztisnjeno)	"	—	500	—	500
sirovo maslo (čajno)	"	—	600	—	600
jajce (sveže)	16 jaje	—	200	1 jajce	13
tekoča strd	1 kg	—	300	—	—
goveje meso (z 20 dkg lastnega pridevka)	"	—	—	—	400
svinjsko meso (z 20 dkg lastnega pridevka)	"	—	—	—	440
* želodec in pljuča	"	—	—	—	100
* želodec in pljuča (kuhano)	"	—	—	—	140
* govejsko srce (sveže)	"	—	—	—	240
* kravje vime (surovo)	"	—	—	—	190
* kravje vime (kuhano)	"	—	—	—	210
* gobec	"	—	—	150	180
* goveji možgani	"	—	—	—	400
* telečja pečica (rajžalo)	"	—	—	—	100
* svinjska pljuča	"	—	—	—	300
* telečja pljuča	"	—	—	—	400
krompir, od železniške postaje, ali na trgu v Mariboru do množine 1000 kg	100 kg	—	1200	—	—
čebula (luk)	1 kg	50	60	—	60
česenj	"	—	200	—	200
namizna jabolka	"	20	24	24	28
jabolka za štrukelj	"	14	16	16	20
namizne hruške	"	30	46	36	50
rudeča pesa	"	6	10	8	12
bela pesa	"	4	6	—	8
rumena pesa	"	10	14	14	18
glavnato zelje	"	8	10	9	11
kislo zelje (štajersko)	"	26	36	—	36
kislo zelje (moravsko)	"	—	—	—	48
gobe, posušene	"	—	—	—	800
koleraba	"	14	16	16	20
hren	"	60	80	80	90
jesih (navaden)	1 l	—	—	16	24
vinski jesih	"	—	—	28	32
glavnati ohrod	1 kg	16	16	12	18
špinača	"	26	36	30	40
bučno olje	"	—	—	—	—
repino olje	"	—	—	—	—
kava Santos, surova	1 kg	—	—	400	440
kava boljše sorte, surova	"	—	—	440	560
kava, prežgana	"	—	—	480	600
kakao	"	—	—	800	1100
čokolada	"	—	—	440	560
* sladkor, cene v posebnih razglasih	"	—	—	—	—
petrolej	1 l	—	—	68	72
vinski cvet	"	—	—	110	120
milo (Schicht)	1 kg	—	—	280	300
kuhinjska sol	"	—	—	26	28
rozina	"	—	—	280	360
sveče lojevin (Stearin) III	"	—	—	—	280
sveče parafin	"	—	—	200	250
drva, trda, vštovski dovoz	1 m ³	1200	1400	1400	1650
drva, mehka, vštovski dovoz	"	800	1000	1000	1300
premog	1 q	—	—	250	320
pitana svinja, z 1 met. stot žive teže	1 kg	220	240	—	—
voli, napol pitani z 1 met. stot žive teže	"	200	220	—	—
voli, medli (suhi), z 1 met. stot žive teže	"	170	200	—	—
pitane krave, z 1 met. stot žive teže	"	180	220	—	—
napol pitane krave, z 1 met. stot žive teže	"	120	160	—	—
krave, medle (suhe), z 1 met. stot žive teže	"	90	110	—	—
biki, z 1 met. stot žive teže	"	150	220	—	—
teleta pod 50 kg, z 1 met. stot žive teže	"	160	200	—	—
teleta nad 50 kg, z 1 met. stot žive teže	"	200	220	—	—
mesnate svinje, z 1 met. stot žive teže	"	250	300	—	—
slaninske (špeharske) svinje, z 1 met. stot žive teže	"	300	350	—	—
ovce, z 1 met. stot žive teže	"	140	200	—	—
oddojki (mali prasci) do 40 kg, z 1 met. stot žive teže	"	—	—	340	400
kokoši	"	180	200	—	—
race	"	160	180	—	—
gosi	"	180	210	—	—
purani	"	200	230	—	—
zajci	1 komad	—	—	300	400
fazani (kokoši)	"	—	—	250	300
fazani (petelini)	"	—	—	300	400
srnina (meso sine)	1 kg	—	—	200	260
divja raca	1 komad	—	—	—	200
jerebica	"	—	—	150	180
* pšenična moka za pecivo	1 kg	—	—	76	81
* pšenični zdrob in	"	—	—	—	—
* pšenična čebela moka	"	—	—	—	—
* pšenična moka za kruh	"	—	—	64	70
* pšenična moka za kruh	"	—	—	46	52
* ržena jednolična moka	"	—	—	46	52
* seno	1 q	—	950	—	—
* otava	"	—	900	—	—
* slama (prosta)	"	—	600	—	—
* slama v škopah	"	—	700	—	—

Kakor je v posebnem razglasu za razne občine določeno.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

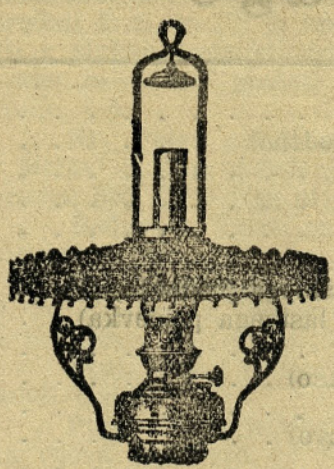
1. Vsak, ki trpi na frejnem kašlju. Lažje je obvladovati se bolezninogo jo zdraviti.
2. Oseba s kroničnim kašerom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vodušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vzpohom na epitelni počutek.

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, vosek in suhe gobe.

Ivan Ravnikar, Celje, veletrgovina.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svečilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za oodobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neodm. zavoze

<p>Obrosta je hranilne vloge po</p> <h2>4 1/2 %</h2> <p>od dneva vloge do dneva vzdiga.</p> <p>Rečni davek plača posojilnica sama.</p>	<p>Dale posojila</p> <p>na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prosnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.</p>	<p>Uradne ure</p> <p>za stranke vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne.</p> <p>- Posojilnica daje tudi domače hranilnike.</p>
--	---	---

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX** Za gestilničarje: Papirnatte servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

- Srebrne ure za fante od 7 K
- Srebrne ure damske od 8 K
- Srebrne verižice od K 2 40
- Sreb. verižice damske K 3 60
- Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zholjšana stekla.

Frano Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Pomožnega uradnika ali uradnico

išče za dobo do konca aprila 1916 Južnostajerska hranilnica v Celju. Plača po dogovoru. Ponudbe do 1. decembra 1915.

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečitatii duhovščini za naročila vsakovrstnih monstranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, poslatim in posebej v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo prikladnih pisem na razpolago.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

IZJAVA

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakoga in se obrosta je: novčas po 4 1/2 %, proti trimesečni odperedi po 4 1/2 %. Obrosta se prilepnjuje h listinam 1. jannaja in 1. julija vsakega leta. Hranilne listinice se sprejemajo kot gotov danar, se da bi se njih obrosta je kaj postala. Za zalaganje po polci se pošlje hranilne poločnice (97.076) na razpolago. Rečni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le danona in uloz: na vknjižbo proti papirnat varnosti po 5 1/2 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Koda je izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgova pri drugih denarnih sredstvih prevzame posojilnica v vrsto kot proti povratni gotovih sredstvom, ki pa ni kadar ne presegajo 7 kron. Prosnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure se vršijo vrsto in četrtak od 8. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvanredno. V uradnih urah se sprejemajo in izplačuje danar.

Pojasnila se dajajo in pretnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).